RUTH 1

INTRODUKSION…

- **ANG KABUG-USAN SANG LAYGAY SANG DIYOS**
  - Ang amon handum nga matudlo ang bilog nga libro sang Biblia - Genesis asta Pahayag
  - **Binuhatan 20:27** – " Kay wala gid ako sing may gintago sa inyo parte sa bug-os nga katuyuan kag plano sang Dios."
  - Natapos naton ang Hukom - kag mag padayon kita sa Libro sang Ruth…
  - Natapos na naton ang 5 'ka libro sang Kasuguan' Genesis - Deuteronomy...
  - Ang Ruth ika 3rd sa 12 ka libro sang Maragtas sang Israel sa Daan nga Katipan...

- **SUMARYO SANG LIBRO SANG RUTH…**
  - Wala ta ni mabal-an kon sino ang nag sulat - damo sang nagapati nga si Samuel...
    - Ang libro sang Ruth ara na sa tion sang Hukom...
    - Ang Israel nagapagusto lang ang tagsa-tagsa kon ano ang iya luyag himuon' - **Hukom 21:25**...
    - Kag ang libro sang Hukom naga pakita kon ano ka makahalanusbo ang nasyon Israel...
    - Ang libro sang Ruth nagapakita sang kahalanusbo sang isa lang ka pamilya...
    - Pero dira man napakita paano sila sang Diyos gin kuha halin sa abo - tuman ang gin pakita sang Diyos!
  - Ang libro sang Ruth amo ang may pinakanami nga estorya sang gugma nga nasulat...
    - Ang bug-os nga libro 'ilustrasyon' sang estorya sang gugma ni Jesus para sa simbahan...
    - Ang libro sang Ruth isa sa mga pinaka gamhanan nga libro sang Daan nga Katipan!
  - Ang Ruth isa sa 2 ka libro sang Biblia nga gin pangalan sa babayi...
    - Si Ruth Apo niya sa tuhod si Haring David...
    - Kag isa sa apat ka babayi nga gin ngalanan kaliwatan ni Jesus **Mateo 1:5**...

- **ANG KAUNDAN SANG RUTH…**
  - May ara 4 chapters / 85 verses – sa libro sang **Ruth**...
  - Ma tuon kita 1 chapter kada simana (*1bulan*) - tungod nga ang Ruth importante nga libro...
  - **Chapters 1** - INTRODUKSION - ang halinan sang estorya sang paghigugma
  - **Chapter 2** - ANG BAGANIHAN SANG ESTORYA - ang introduksion ni Boaz - ang himata nga nag tubos...

- **Chapter 3** - Ang manugpili - si Naomi gin hambalan si Ruth paano makilala si Boaz
- **Chapter 4** - Ang problema / ang Kasal - Ang talipuspusan kag katapusan sang estorya sang paghigugma!

Ang introduksion sang Estorya Paghigugma... (*3 butang*)

- **1st - Ang kasubo nga hitabo sa ginsuguran...vs. 1-5** Basaha: Ruth 1:1-5
  - 1st - May tuman nga tiggulutom sa duta sang Israel... vs. 1
    - Wala ma hambal kon ano gid nga tion ang gutom - basi isa sa mga pag rebelde sang Israel...
    - Ang siklo sang sala nga amo ang gadala sang kabudlayan sa Israel makita naton sa libro sang Hukom...
    - Amo ni ang resulta sang sala - Ang Diyos gina pa untat ang ulan - tunaan nga may tirible nga tigulutom...
    - **Leviticus 26:19** - "Dulaon ko ang ginapabugal ninyo nga gahom. Indi ko gid pagpaulanon, gani magatig-a gid ang inyo mga duta."
    - Ang Diyos kabalo gid mag kuha sang aton igtalupangod - isa ka paagi pagkaon...
    - Kon puno kita/wala sang kinahanglanon - naga arogante kita - baliwala ang Diyos...
    - **Deuteronomeo 31:20** - "Dal-on ko sila sa maayo kag mapatubason nga duta nga ginsumpa ko nga ihatag sa ila mga katigulangan. Didto magakabuhi sila nga mabuganaon; magakaon sila sang tanan nga pagkaon nga luyag nila, kag mabusog gid sila. Pero magabiya sila sa akon kag magasimba sa iban nga mga dios. Lapason nila ang akon kasugtanan..."
    - Gani ang Diyos nagatugot nga maagi kita sa tigulutom' - wala pagkaon / wala kwarta...
    - Ginapinahan kita sang aton mga sala - indi tungod nga akig siya sa aton - kundi ginahigugma niya kita...
    - Ang Diyos ga handum gid nga matudluan kita - Iya kita mga kabataan - paano mag kabuhi nga putli kag balaan!
  - 2nd - Elimelech (*Ang Diyos akon Hari*) halin sa Bethlehem - naghalin kag nag kadto sa Moab... vs. 2-5
    - Bethlehem nagakahulugan - 'balay sang tinapay' - Moab ang duta nga gin pakamalut sang Diyos...
      - Gani si Elimelech naghalin sa 'balay sang tinapay' sa pag pangita sang pagkaon sa ginpakamalaut nga duta...

- Tungod nag pati siya nga ang kalibutan mas maayo nga lugar nga makakita sang manugtabang kay sa Ginoo...
- Sa masami sa aton kabuhi sa baylo nga magpalapit sa Ginoo kon ara sa kabudlayan - ga dalagan kita sa kalibutan...
- Kom mamati kita sang tugda sang kalibutan – basi makita naton ang sabat...
- Sa katapusan matalupangdan mo nag talikod kita sa pagpakamaayo sang Diyos...
- Matupa lang ta sa kalautan nga nag halin sa pagpalayo naton sa Diyos!

▪ Gin upod niya iya Pamilya...

- Naomi (makalilipay) / kag duwa ka anak nga lalaki, Mahlon (*masakiton*) and Chilion (*kapaslawan*)...
- Apang samtang sa Moab - napatay si Elimelech - nabilin si Naomi kag ang duha niya ka bata nga lalaki...
- Pagkatapos sadto ang duha niya ka bata nagpangasawa sang taga Moab nga mga babayi...
- Chilion gin kasal kay Orpah (*mabakod nga liog*) kag Mahlon gin kasal kay Ruth (*Mainabyanon*)...
- Moab gin pakamalaot nga nasyon - tungod sa sala ni Balaam - **Deuteronomeo 23:3**...
- Indi pwede makabulig ang Israel sa ila - kag pat-ud gid indi pwede magpakasal sa ila...
- Ang resulta sa pag-uyon naton sa kalibutan – ginasakripisyo naton aton kabataan sa kalibutan...
- Kon gakabuhi kita sa kalibutan – sundon man nila ang aton halimbawa...
- Nakitaan bala kita sang aton kabataan nga naga pauyon sa sini nga kalibutan...
- Ukon nakita nila ang aton kabuhi nga si Jesus ang aton ginakabuhi – kada Domingo lang – ukon adlaw -adlaw!

▪ Sa manubo nga tion duha ka lalaki nga bata ni Naomi napatay - isa na lang si Naomi...

- Ang pamilya nagtalikod sa siguridad sang Dutang Saad / nagpakasal sa pagano...
- Layo sa maayo nga gin paabot nila - sa baylo nadula ang tanan sa ila!
- Kon indi maayo ga katabo sa aton kabuhi sa gusto naton - naga ka sulay kita nga basulon ang Diyos
- Imo gid ni sala Diyos ko - ngaa amo ni natabo sa kabuhi ko - Indi ta na ka gusto...
- Sa masami naga antos kita tungod man sa aton mga sala nga disisyon - malaot nga pag pili...
- Kon mag masakit kita - wagayway naton aton inumol sa Diyos - kag mag hambal imo gid ni sala tanan'...
- Limtan naton nga tungod sang klase sang kabuhi nga gina obra ta kon ngaa nadangatan naton nga mag masakit...
- Kon wala ta kwarta - gusto naton basulon ang Diyos nga wala naga himuno...
- Nalipat kita nga pirme kita nagabakal sang butang nga indi man kinanglanon...

- **2ND - PAGBALIK SA IYA LUGAR...VS. 6-13** BASAHA: RUTH 1:6-13

- 1st - Naka bati si Naomi nga gin pakamaayo sang Ginoo ang iya mga katawhan ... vs. 6-7
  - Posible nga ini sa tion ni Gideon - **Hukom 6-7**...
    - Pagkatapos nga ang Diyos nag hatag sang kadalag-an sa Israel - sa kay Gideon kag mga kaupod nga 300 ka mga tigulang nga mga tawo...
    - Kabuganaan nag balik sa duta sang Israel - kay nag balik sila sa Diyos!
    - Gani si Naomi nag himos kag ang iya mga umagad nagpreparar nga mag biya sa Moab...
    - Mabalik sila sa Bethlehem - balikan niya kon diin nila ginbayaan ang Diyos!
  - Kon makahimo kita sina nga kapaltahan nga ga depende sa kalibutan okon sa aton kaugalingon...
    - Kag ang tanan wasa-ag na - kag ang kabuhi mo daw kalamidad na...
    - Ang sabat simple – bangon ka sa gindusmo-an mo – balik kay Jesus!
    - Wala siya galakat kon diin – ara lang siya kon diin mo siya gin bilin...
    - Nagahulat sa aton nga pangitaon siya – siya lang ang sabat sa tanan mo nga problema!
    - **Santiago 1:17** - "Kay ang tanan nga maayo kag nagakabagay gid nga aton nabaton nagahalin sa Dios. Siya amo ang naghimo sang tanan nga butang sa langit nga nagahatag kasanag diri sa kalibutan. Kag bisan ini nga mga butang nagaliwat kag nagabaylo ang ila landong, ang Dios wala gid nagabaylo."
- 2nd - sang naga pang lakaton na sila - si Naomi gusto niya nga mag balik ang iya mga umagad... vs. 8-13
  - Palangga niya ang duha ka umagad niya - pero na realisar niya nga wala bwas-damlag ang duha kon mag upod sa iya...
    - Bisan ang kasuguan obligado ang umagad mag tinir sa pamilya...
    - **Deuteronomy 25:5** - "Ang balo indi pwede maka pamana sa gwa sang pamilya."
    - Ang balo sang napatay indi pwede mag pamana nga mag pakasal liwat sa estranghero...
    - Sa baylo mapakasal sa utod sang napatay niya nga bana...
  - Si Naomi wala na sang bata nga laaki para pakasalan ang umagad - kag wala sang bana para magdamo ang bata!
    - Bisan pa mag pakasal si Naomi sina nga adlaw - mahulat ayhan ang mgababayi para mag dalagko ang mga bata nga lalaki!
    - Wala na sang rason nga mag pabilin sila nga balo - dapat malakat sila kag mag pamana...
    - May mga negatibo sa kultura nga ang balo indi dapat mag pamana liwat...
    - Pero ang balo nga wala pa mag 60 - ang Biblia ga hambal nga mag pamana...
    - **I Timoteo 5:14** - "Gani kon sa akon lang, kon amo ini ang matabo, maayo pa nga ang mga balo nga ini nga bataon pa magpamana na lang liwat kag magpamata, kag mag-atipan sang ila pamilya, agod nga wala sing ihambal ang mga tawo nga nagakontra sa aton..."
    - Ang rason nga basi madamo sila sang tiempo nga pwede uyangan...
    - **I Timothy 5 :13** - "Luwas sina, magatinamad ang mga balo nga bataon pa kag magasagi na lang pamalay-balay. Kag ang malain pa gid, magakutsokutso kag magapasilabot sila sa iban, kag magaestorya sang mga butang nga indi dapat estoryahan..."
  - Dako sang tikang sa pagtuo ang ginhimo ni Naomi...
    - Naga kahulugan nga wala siya sang upod nga mabilin - wala sang may maatipan sa iya...

- Pero naghibaloan niya nga indi sa pamilya / ukon nasyon ang dapat saligan mo...
- Nahibaloan ni Naomi nga sa Ginoo lang gid kita makasalig!
- Kon naga depende ka sa imo pamilya / bulig halin sa gobyerno...
- Indi naton ma ibitar nga mabal-an nga ang ini nga mga butang indi gid masaligan...
- Sa masami ang pamilya nga ginasaligan naton - naga pa-abot ma ngali nga kita man ang makabulig sa ila kakulangan sang kwarta...
- Kag ang aton gobyerno sa masami madamo man pagkinawatay!
- Mapa maayo okon malain ang ekonomiya – maayo nga tion – ukon tion man sang gutom…
- Bisan sa ano man nga kahimtangan - ang Diyos naga saad nga siya ang maga himono sang aton kina hanglanon… pagkaon/ panapton…
- **Psalm 37:25** – "Halin sang akon pagkabata hasta subong nga tigulang na ako,
  wala pa ako makakita nga ang mga matarong ginpabay-an sang GINOO
  ukon ang ila mga kabataan nagapangayo-ngayo sang pagkaon."

- **3RD - ANG SAAD NI RUTH...VS. 14-22** BASAHA: RUTH 1:14-22
  - 1st - Si Oprah kag Ruth indi gusto nga bayaan si Naomi... vs. 14
    - Pero pwede sila mag pili - gusto man nila nga hapos ang ila pag pangabuhi / ukon mag antos upod kay Naomi...
      - Gusto ayhan nila mag balik sa ila lugar - Moab /ukon makadto sa Israel...
      - Gusto bala nila mag balik sa pagano nga pang gawi / ukon mag padayon sila sa panlakaton nila sa Diyos...
    - Kasubo lang nga si Oprah nag pili nga magtalikod - naghibi siya kay Naomi...
      - Nag talikod siya kag nag balik sa iya pamilya / kag sa pagano nga relihiyon...
      - Sa katapusan gin pili niya ang kalibutan / kay sa eternidad upod ang Diyos sa langit...
      - Indi ka ma ka lakat sa duha ka direksion sa isa ka tion - indi ka makasimba sa duha kabutang...
      - **Mateo 6:24** - "Wala sing tawo nga makaalagad sing dungan sa duha ka agalon..."
      - Mangin deboto ka sa kalibutan - sa paglagas sa mga butang sang sini nga kabuhi...
      - Ukon mangin deboto sa Ginoo - mag simba kag mag sunod sa iya!
  - 2nd - Indi gusto ni Ruth nga biyaan si Naomi - nagkapyot siya kay Naomi kag wala siya nag buhi kay Naomi... vs. 15-18
    - Si Naomi nagsiling nga si Oprah gani nagbalik sa ila lugar kag katawhan /sa iya dios - kag magupod na lang si Ruth...
      - Pero indi magpasugot si Ruth - kag nag hatag siya sang pina kanami nga panaad sa Biblia...
      - Ang panaad nga ini nagamit ko na sang madamo nga beses sa seremonya sang kasal...
      - Isa ka saad nga gapadayag sang aton relasyon kay Jesu-Cristo!
    - Kon diin ka makadto didto man ako / kon diin ka mag estar didto man ako maestar / ang imo mga kasimanwa mangin akon man nga kasimanwa...
      - Si Ruth wala na niya ginakilala iya kaugalingon nga isa ka Moabnon - nakita niya iya kaugalingon nga Judio...
      - Sang gin pili ta nga mag sunod kay Jesus - naga ka hulugan nga gintalikdan ta na ang aton nakaligad...
      - Ma sunod kita kay Jesus bisan diin niya kita pakadtu-on - indi na kita iya sang kalibutan...

- **Hebreo 11:13-16** - "[Gin ako nila nga] sila mga estranhero lang kag indi taga diri sa sining kalibutan. Ang mga tawo naga hambal pareho sina nagapakilala lang nga gina pangita nila ang lugar nga pwede nila masiling nga ila gid ... ang siudad nga didto mismo sa langit."
- Kag sa masami nga naga kahulugan nga mag palayo sa mga tawo nga nakilala naton sang waay pa si Jesus...
- Mag talikod sa mga negatibo nga impluwensia nga gina dala nila sa aton kabuhi - masugod sang Bag-o...
- **Lucas 14:33** - "Kon indi ninyo pag bayaan ang tanan nga inyo ginapasulabi diri sa kalibutan indi man kamo takos nga mangin akon sumulunod."

▪ Ang imo Diyos mangin akon Diyos...

- Si Ruth nag talikod siya sa pagano nga relihiyon - sa baylo nag tuo siya sa Diyos!
- Sa pag sunod naton kay Jesus - naga kahulugan nga buy-an ta ang aton relihiyon...
- Kon nag dako ka sa relihiyon nga mabudlay - ina aton pagkatawo...
- Pero ang relihiyon wala gahom - ang relasyon naton sa Diyos amo lang ang makaluwas sa aton halin sa aton mga sala!

▪ Kon diin ka mapatay didto man ako mapatay - kabay pa nga silutan ako sang Ginoo sang pwerte gid kon maga bulag ako sa imo!

- Si Ruth desidido gid nga mag upod sa iya - indi siya magkadto kon diin...
- Human na sa iya hunahuna - ang relasyon niya amo ang importante nga butang!
- Kon gin pili ta mag sunod kay Jesus - nagakahulugan nga wala na sang mas importante pa sang sa kay Jesus...
- Ang pinakamaayo sang kalibutan nga ma tanyag – matinir lang sa pila ka tuig…
- 10 milliones pesos – Presidente sang Pilipinas – artista/singer...
- Kon ano gina tigana sang Diyos sa aton amo ang eternidad! Ngaa nga ibaligya mo kaugalingon mo sa panandalian lang t!

o 3rd - Indi ako pag tawga nga Naomi... vs. 19-22

▪ Si Ruth kag Naomi nag upod sa pag balik sa siudad sang Bethlehem...

- Sang pag abot nila may ara nga nakatalupangod - 'si Naomi gid na!'
- Pareho man kon may maglakat pa Manila okon sa guha para sa trabaho, kag makabalik na...
- Kon mag abot (sigurado gid na) may mga huring huring ka nga mabatian....

▪ Gin hambalan niya mga tawo nga tawgon siya Mara - gakahulugan mapait...

- Nag halin siya nga puno - ang iya bana kag kabataan / pag balik wala unod...
- Ang Gamhanan sa langit nag himo sa akon nga mangin mapait - indi na siya si Naomi/makakalipay...
- Ang wala makita ni Naomi - nga sa pag balik niya, may dala siya nga mas-madamo kaysa sadtong paghalin niya...

▪ Nag balik siya nga upod si Ruth - isa sa mga pinakabantog nga babayi sa maragtas!

- Sa masami naka tutok kita sa negatibo - ano pa ang resulta indi ta mahibaloan kon ano ginahimo sang Diyos sa aton..
- Sa tion nga kuhaon naton ang aton mata kay Jesus kag magtulok sa sirkumstansiya, mabudlayan gid kita...

- Kon ara man nagatutok sa mga nagakatabo sa palibut: kwarta (o*kon kulang*), ukon aton obra (*kulang trabaho*)…
- Malubong kag matam-an – puno sang duda kag kahadlok...
- Kon mag tulok kita kay Jesus kag makita naton ang kamatuuran...
- **II Corinto 4:18** – "Kay wala namon ginapasulabi ang mga butang nga amon makita diri sa kalibutan, kundi ginapasulabi namon ang mga butang nga indi makita. Kay ang mga butang nga makita umalagi lang, pero ang mga butang nga indi makita wala sing katapusan"